

Τα πυρπολημένα χωριά των Περίων (π. Κωνσταντίνος Ι. Κώστας, παπαδάσκαλος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



**Η εισήγησή μου για τα πυρπολημένα ορεινά χωριά των Περίων
στο “1^ο Συνέδριο ανάδειξης μαρτυρικών σημείων” στην
Κοζάνη.**



Στη “Στέγη Ποντιακού Ελληνισμού” στην Κοζάνη η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και η Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης διοργάνωσαν (24 και 25 Ιουνίου 2016) το “1^ο Συνέδριο ανάδειξης μαρτυρικών σημείων”.

Στο σημαντικό αυτό από κάθε άποψη (για τον τόπο μας, την ιστορία του, την προοπτική και τη διαμόρφωση του μέλλοντός του) Συνέδριο μίλησαν 24 εισηγητές και έγιναν 2 προβολές: Προβλήθηκε βίντεο “από το πρώτο μνημόσυνο για το ολοκαύτωμα Μεσόβουνου” και το καταπληκτικό ντοκιμαντέρ του δημοσιογράφου Νίκου Ασλανίδη, “Παράδοση πατρίδα” για τους Πύργους Εορδαίας.



Το "1^ο Συνέδριο" τίμησαν με την παρουσία τους ο Σεβ. Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης κ. Παύλος, η Υπουργός Μακεδονίας Θράκης κ. Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά, Βουλευτές (κ. Δημητριάδης και κ. Μαμουλίδης), στρατιωτικές αρχές, ο Δήμαρχος Σερβίων-Βελβεντού κ. Αθανάσιος Κοσματοπούλος, εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης και της εκπαίδευσης.

Από τη γεωγραφική ενότητα του Δήμου Σερβίων-Βελβεντού μίλησαν: ο Αθανάσιος Τσαρμανίδης, υπάλληλος ΔΕΗ, με θέμα: "1943. Επαρχία Σερβίων η "οδύνη" της Μνήμης", ο π. Κωνσταντίνος Ι. Κώστας, παπαδάσκαλος με θέμα: "Οι πυρπολήσεις Παλαιογρατσάνου, Σκούλιαρης και Μοσχοχωρίου (του Δήμου Σερβίων-Βελβεντού) από τα γερμανικά ναζιστικά στρατεύματα Κατοχής το Δεκέμβριο 1943", ο Ζήνων Σατραζέμης, εκπαιδευτικός με θέμα: "Το αίμα των αθώων και η ολοκληρωτική καταστροφή του Καταφυγίου Κοζάνης", ο Γιώργος Βητόπουλος, δικηγόρος με θέμα: "Τα γερμανικά κατοχικά αντίποινα στα Καμβούνια, καταστροφή Βογγόπετρας, Μικροβάλτου, Τρανοβάλτου (21/8/1943, 10/2/1944)" και η Χρυσάνθη Καραγιαννίδου, φιλόλογος, πρόεδρος Μορφωτικού Συλλόγου Σερβίων με θέμα: "Το ολοκαύτωμα των Σερβίων και οι ολέθριες συνέπειές του στην εξέλιξη της πόλης".

Ολόκληρη η εισήγηση του π. Κωνσταντίνου Κώστα στο Συνέδριο είναι η παρακάτω:

Κύριε Αντιπεριφερειάρχη (Παναγιώτη Πλακεντά), αγαπητό προεδρείο, σύνεδροι.

Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση που μου απευθύνατε να είμαι ένας ανάμεσα στους τόσους σημαντικούς εισηγητές του Συνεδρίου. Θέλω να πιστεύω ότι συμβάλλω και εγώ, στο ελάχιστο (κυρίως συμβάλλουν οι άνθρωποι με τους οποίους συνομίλησα και έκανα τις καταγραφές) στην ωραία προσπάθεια που ξεκινήσατε με το “1^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΜΑΡΤΥΡΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ, ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ & ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ-ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ-ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ-ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ”, που πραγματοποιείται στις 24και 25-6-2016 στη Στέγη Ποντιακού Ελληνισμού στην Κοζάνη, και την οποία προσπάθεια ευλόγησε χτες (24-6-2016) με την παρουσία του και το χαιρετισμό του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης κ. Πάυλος. Δεχτείτε και τα προσωπικά μου συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία. Χαίρομαι, που όπως είπατε κ. πρόεδρε, (Γιάννη Σόκουτη) το Συνέδριο αυτό δεν θα είναι εφ’ άπαξ αλλά επαναλαμβανόμενο κατ’ έτος.

Σύνεδροι-αδελφοί. Το θέμα για το οποίο προσκλήθηκα να ομιλήσω είναι: “Οι πυρπολήσεις Παλαιογρατσάνου, Σκούλιαρης και Μοσχοχωρίου (του Δήμου Σερβίων-Βελβεντού) από τα γερμανικά-ναζιστικά στρατεύματα Κατοχής το Δεκέμβριο του 1943”.

Στο βιβλίο της Ιστορίας της ΣΤ’ Δημοτικού για την αντίσταση που πρόβαλαν οι Έλληνες (το 1941 και εξής) στους κατακτητές διαβάζουμε: “Οι πράξεις αντίστασης προκάλεσαν τα αντίποινα των κατακτητών. Η τρομοκρατία, το κάψιμο ολόκληρων χωριών όπως τα Καλάβρυτα, το Δίστομο, το Μεσόβουνο, οι Πύργοι και η Κάνδανος καθώς και οι μαζικές εκτελέσεις υπήρξαν το βαρύ τίμημα της ελευθερίας”. (*Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου, ΣΤ’ Δημοτικού, Πέμπτη Ενότητα, Κεφάλαιο 9, σελ. 213, έκδοση 2012*)

Στη φράση: “το κάψιμο ολόκληρων χωριών όπως τα Καλάβρυτα, το Δίστομο, το Μεσόβουνο, οι Πύργοι και η Κάνδανος, οι συγγραφείς του σχολικού βιβλίου θα μπορούσαν να προσθέσουν και τη φράση: “κι όπως το Παλαιογράτσανο, το Καταφύγι, η Αγία Κυριακή (Σκούλιαρη) και το Μοσχοχώρι, τοπικές Κοινότητες του Δήμου Σερβίων-Βελβεντού”. Και να γιατί.

Το Δεκέμβριο του 1943 (από τη 11η Δεκεμβρίου και εξής) τα γερμανικά (ναζιστικά) στρατεύματα Κατοχής μπήκαν (όπως και στη χώρα μας) απρόσκλητα στα ορεινά χωριά των Πιερίων, Παλαιογράτσανο, Καταφύγι, Αγία Κυριακή και Μοσχοχώρι (προφανώς στο πλαίσιο των “αντιποίνων”) και έσπειραν τον όλεθρο και το θάνατο.



Έκαψαν εκκλησιές, σχολεία, σπίτια και ποιμνιοστάσια. Πυροβόλησαν και σκότωσαν εν ψυχρώ και εξ επαφής άοπλους ανθρώπους, που δεν είχαν καμιά σχέση με τις επιχειρήσεις των ανταρτών: γιαγιάδες ανήμπορες στα κρεβάτια, γυναίκες πάνω στη σκάφη την ώρα που ζύμωναν το ψωμί για την οικογένειά τους και κατέκοψαν τα χέρια τους. Έκαψαν πρόβατα. Κρέμασαν νέους. Έκαψαν ζωντανή γυναίκα, αφού την περιτύλιξαν με άχυρο. Ξεκοίλιασαν με τις ξιφολόγχες τους βοσκό.

13 άνθρωποι στο Παλαιογράτσανο, 22 στο Καταφύγι, 7 στην Αγία Κυριακή (Σκούλιαρη) και ένας (1) στο πυρπολημένο Μοσχοχώρι συνολικά 43, άοπλοι και αθώοι, έχασαν τη ζωή τους έτσι στα ξαφνικά, χωρίς να μάθουν ποτέ το "γιατί".



Σύνεδροι-αδελφοί. Η αντίληψη-ιδεολογία της φυλετικής υπεροχής ενός λαού κάτω από συγκεκριμένες πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες αιματοκύλισε τον κόσμο. Ο φυλετισμός δεν εικονίζει την αλήθεια ταυτότητας κανενός λαού. Ο Βίκτωρ Ουγκώ είπε ότι όλοι οι λαοί είναι ένας. Και ο Απόστολος Παύλος στην ομιλία του στον Άρειο Πάγο είπε στους Αθηναίους: “εποίησέ τε εξ ενός αίματος παν έθνος ανθρώπων κατοικείν επί παν το πρόσωπον της γης” (Πράξεις, 17,26). Ο φυλετισμός αποτελεί μεταγενέστερο επικαθήμενο διαστροφικό φαινόμενο. Στην εποχή μας πολιτικά κόμματα και οργανώσεις (με θετικό, αρνητικό ή και ουδέτερο προς την Κυβέρνηση πρόσημο) διαποτισμένα από την αντίληψη-ιδεολογία του φυλετισμού δεν εκφράζουν την αλήθεια ταυτότητας κανενός λαού και καμιάς τοπικής κοινωνίας και πρέπει να συρρικνωθούν αριθμητικά και να αποδυναμωθούν ιδεολογικά.

[Συνεχίζεται]